

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta ta' l-1 ta' Frar, 2005

Citazzjoni Numru. 284/2003

Joseph ELLUL et

vs

Albert SCHEMBRI

Il-Qorti:

Rat l-Att ta' Citazzjoni mressaq fit-18 ta' Marzu, 2003, li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmija, l-atturi talbu li jiġi dikjarat li l-ġid tagħhom li jinsab f'numru tnejn u erbgħin (42), Triq Mikelanġ Sapiano, Fhal Luqa, qiegħed iġarrab ħsarat billi qiegħed jidħol ilma jew likwidi oħrajn mill-fondi tmienja u tletin (38) u erbgħin (40) fl-istess Triq, li huma ġid tal-imħarrekk, u dan bi ħtija tal-istess imħarrekk li naqas li jieħu ħsieb li dan ma jsirx. Talbu wkoll li l-Qorti tordna lill-imħarrekk jagħmel ix-xogħol meħtieġ biex iwaqqaf il-kawża tal-ħsara, u dan fi żmien qasir li l-Qorti jogħgobha tiffissa, b'dan li l-atturi jkunu jistgħu jagħmlu huma x-

Kopja Informali ta' Sentenza

xogħol rimedjali meħtieġ, bi spejjeż tal-imħarrek u taħt is-sorveljanza ta' perit imqabbad mill-Qorti. L-atturi talbu wkoll li jitqies kemm ġarrbu ħsara, u li l-imħarrek jiġi kundannat iħallashom id-danni;

Rat li għalkemm l-imħarrek kien notifikat kif imiss bl-atti tal-kawża bil-mezz tal-affissjoni u tal-pubblikazzjoni baqa' ma ressaq l-ebda Nota tal-eċċezzjonijiet fiż-żmien lill-mogħti mil-Liġi u lanqas qatt deher jew kien imqar rappreżentat kull meta ssejthet il-kawża, u għalhekk baqa' kontumaċi;

Rat id-Degriet tagħha tat-12 ta' Ottubru, 2004, li bih ħatret lill-Perit Arkitett Godwin P. Abela bħala perit ġudizzjarju biex ifittex u jirrelata dwar it-talbiet tal-atturi;

Rat ir-Relazzjoni mressqa mill-imsemmi Perit fl-24 ta' Jannar, 2005, u minnu maħlufa waqt is-smiġħ tal-lum;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukat tal-atturi u d-dikjarazzjoni tagħha li l-atturi joqogħdu għall-konklużjonijiet milħuqa mill-perit ġudizzjarju fir-Relazzjoni mressqa minnu;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni li biha l-atturi jridu li l-ħsara li qegħda ssir f'dar tagħhom tiġi mwaqqfa u li jiġu kumpensati tal-ħsara li diġa' saret. Huma jgħidu li l-ħsara qegħda ssir għaliex il-post ta' ħdejhom – li tiegħu huwa sid l-imħarrek – tħalla nofs leħja u minnu qiegħed inixxi l-ilma jew likwidi oħrajn għal ġol-post tagħhom. Diġa' ġarrbu ħsarat minħabba f'hekk u ta' xejn talbu lill-imħarrek biex jieħu ħsieb iwaqqaf il-kawża tal-imsemmija tnixxija billi jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa;

Illi mill-kostatazzjonijiet magħmulin mill-Perit Tekniku jirriżulta li l-post tal-imħarrek jinsab fi stat ta' ġebel u saqaf. L-imsemmi post imiss ma' dak tal-atturi. Il-post tal-imħarrek la sarlu l-kontro-bejt u lanqas ilqugħ jew aperturi fit-tebqiet. Il-Perit ikkostata wkoll li s-sinjali tat-tixrieb f'għadd ta' bnadi tal-post tal-atturi (konsistenti f'irqajja' ta'

tixrib, tbajja', dbabar u tqaxxir ta' zebgħa minn mas-soqfa) huma f'inħawi li jmissu mal-post tal-imħarrek u kkawżati minn hemm;

Illi għalkemm il-kontumaċja ta' parti mħarrka m'għandhiex titqies bħala ammissjoni jew stqarrija tax-xilja, f'dan il-każ il-Qorti hija konvinta li s-sejbiet riferiti lilha mill-Perit Tekniku huma fatti ċari biżżejjed li jwaqqgħu kull difiża jew skuża tal-imħarrek;

Illi l-Liġi trid li kull ħsara li ssir bi ħtija ta' persuna trid tiġi msewwija minn min jaħti għaliha, li jrid wkoll iwieġeb għaliha. Daqstant ieħor kull min, ukoll mingħajr il-ħsieb li jagħmel deni, hu obligat għall-ħlas tal-ħsara li tiġri meta b'nuqqas ta' għaqqal, prudenza jew ħsieb, jonqos li jagħmel xi ħaġa li biha jikser dmir impost mil-Liġi. F'dan il-każ, il-Qorti ssib raġunijiet biżżejjed biex tqis lill-imħarrek responsabbli bi ksur ta' dmir imqiegħed fuq mil-Liġi kif imfisser fl-artikoli 1031 u 1033 tal-Kodiċi Ċivili;

Illi fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, il-Qorti tasal għall-fehma wkoll li l-atturi ġarrbu ħsara fil-ġid tagħhom u li l-għajn ta' dik il-ħsara jwieġeb għaliha l-imħarrek. Għalhekk, l-imħarrek irid iħallas għal dik il-ħsara;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi, fil-kontumaċja tal-imħarrek:

1. **Tilqa' l-ewwel talba attriċi** u, filwaqt li tiddikjara li għol-fond tal-atturi li jinsab f'numru 42, Triq Mikelang Sapiano, Ħal Luqa, qiegħed jidħol ilma li ġej mill-post numri 38 u 40, fl-istess triq, ġid tal-imħarrek, u li għalhekk l-imħarrek jaħti għal dan il-fatt minħabba li naqas li jtemm ix-xogħlijiet meħtieġa fil-post tiegħu biex jiżgura li ma ssirx ħsara fil-post tal-atturi;

2. **Tilqa' t-tieni talba** u qegħda tordna lill-imħarrek li jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa biex jagħlaq il-post tiegħu skond kif imfisser fil-paragrafi (Ċ) u (D) tal-Konkluzjonijiet tal-Perit Tekniku fir-relazzjoni tiegħu u li jagħmel dawn ix-xogħolijiet fi żmien tletin (30) jum millum;

3. Għall-finijiet tat-tieni u r-raba' talbiet attriċi, l-Qorti **tordna** li x-xogħolijiet meħtieġa jsiru taħt is-sorveljanza u skond id-diretturi tal-Perit Arkitett Godwin P. Abela;

4. **Tilqa' t-tielet talba attriċi;**

5. **Tilqa' r-raba' talba attriċi** u, għall-finijiet ta' likwidazzjoni ta' spejjeż għax-xogħolijiet meħtieġa, tadotta bħala l-ogħla somma ċ-ċifra msemmija mill-Perit Tekniku fil-paragrafu (E) tar-Relazzjoni;

6. **Tilqa' l-ħames talba attriċi** u tiddikjara li l-imħarrek waħdu jaħti għall-ħsarat imġarrbin mill-atturi fil-post tagħhom, u għalhekk l-istess imħarrek irid jagħmel tajjeb għalihom;

7. **Tilqa' s-sitt talba attriċi**, u tillikwida l-ħsara mġarrba mill-atturi bi ħtija tal-imħarrek fis-somma ta' elfejn Lira Maltija (Lm2000);

8. **Tilqa' s-seba' talba attriċi** u tikkundanna lill-imħarrek iħallas lill-atturi s-somma ta' elfejn Lira Maltija bħala danni likwidati, flimkien mal-ispejjeż tal-kawża, magħduda magħhom il-ħlas ta' kull dritt professjonali dovut lill-Perit Arkitett li taħt is-supervizjoni tiegħu għandhom isiru x-xogħolijiet rimedjali meħtieġa.

Moqrija

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----